

3. Melentiev B.A. Sugar – beet growing and processing and sugar production in Ukraine. Consultative// Meeting on Policy for the Ukrainian Sugar Beet Production and Processing Industry. – Kyiv, 1996, June, 18 – 20.

4. Zorya Sergiy . Reforming Agricultural Support. Meyers, W., Demyanenko, S., Johnson, T., Zorya, S., Refocusings Agricultural and Rural Development Policy in Ukraine: Action Plan for the Road Ahead.- Washington, DC: USAID, 2005, p.7- 37.

5. Андрійчук В.Г., Капіталізація сільського господарства: стан та економічне регулювання розвитку: Монографія. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2007. – 216 с. [Andriychuk, V.H., Capitalization of Agriculture: Status and Economic Regulation of Development: Monograph. - Nizhyn: TOV Vydavnytstvo Aspekt-Poligraf, 2007.-216 p.]

ВАЖЛИВА ПЕРЕДУМОВА ВПРОВАДЖЕННЯ ЯКІСНО НОВОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНІЗАЦІЯХ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ

***Краля В.Г.,* АСПИРАНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Не є секретом що існуюча система управління агропромисловим виробництвом України не є цілісною та збалансованою у своїх регулятивних впливах, а тому нездатна вивести Україну на лідерські позиції в агропромисловій сфері світової економічної сфери. Тому перехід до високо конкурентної системи управління цієї останньої, яка відповідає міжнародним стандартам системи менеджменту та вимогам, що діють в Європейському Союзі та Світовій Організації Торгівлі є невідкладним завданням. Разом з тим вона має поєднувати державний, недержавний та практичний менеджмент. Не вдаючись до переліку цільових критеріїв, що характеризують систему управління якій властиві згадані вище якості, нагадаємо одну важливу закономірність. Вона полягає в тому, що навіть найбільш досконала система управління агропромисловим виробництвом окремих господарюючих суб'єктів мало що дасть до того часу поки не буде сформоване цілісне, збалансоване поле стратегічного бізнесу в межах сільських агломерацій на які ці суб'єкти базуватимуться.

В свою чергу стратегічне поле бізнесу окремої сільської агломерації має органічно увійти в стратегічне поле бізнесу рівня адміністративного району. Інакше воно буде нездатним з найбільшою

** Науковий керівник – Турченко М.М., к.е.н., професор*

повнотою реалізувати свій ринково-підприємницький капітал. Із сказаного вище випливає висновок про об'єктивну необхідність додержання алгоритму заходів, орієнтованих на створення цілісної, збалансованої, високо конкурентної системи управління товарно-підприємницьким сектором сільських агломерацій, яка відповідатиме міжнародним стандартам та вимогам, що діють ЄС та СОТ. Перелік такого роду заходів має наступний вигляд:

1. Формування раціонального стратегічного поля бізнесу в межах адміністративного району.

2. Удосконалення адміністративно-територіального устрою району.

3. Формування раціональних стратегічних полів бізнесу у новостворених укрупнених сільських агломераціях оптимального розміру та існуючих сільських агломераціях які вже мають оптимальний розмір.

4. Стратегічна організаційно-економічна реструктуризація кожного окремого господарюючого суб'єкту, що базуються на кожному окремо взяту сільську агломерацію оптимального розміру.

5. Врегулювання проблем соціально-економічного розвитку поселень в межах кожної сільської агломерації.

Завданням першого етапу алгоритму має бути визначення потреби адміністративного району у поголів'ї сільськогосподарських тварин в умовному обчисленні, виходячи з нормативу раціонального співвідношення між тваринництвом та рослинництвом по 0.55-0.65 умовних голів на один гектар ріллі (за умови впровадження мікробіологічних технологій виробництва біоорганічних добрив). Це по-перше. По-друге, встановлюються видовий склад поголів'я сільськогосподарських тварин та найбільш прийнятні схеми розміщення в господарюючих суб'єктах різних організаційно-правових форм та розмірів. Прикладом проектних пророблень першого етапу можуть послугувати рекомендації Богодухівському району Харківської області підготовлені на кафедрі організації виробництва, бізнесу та менеджменту ХНТУСГ імені Петра Василенка. Вони передбачають:

— розведення в товарно-підприємницькому секторі району лише великої рогатої худоби та свиней;

— інтереси впровадження новітніх технологій вимагатимуть розміщення поголів'я на стратегічних тваринницьких комплексах потужністю :

на молочних – не менше 1000 корів; на відгодівельних зверхремонтного молодняка великої рогатої худоби – не менше 10000 голів; на свинарських – не менше 10000 голів.

Завданням другого етапу алгоритму має бути здійснення

укрупнення розмірів сільських агломерацій за площею ріллі з тим , щоб не залишилось після удосконалення адміністративно-територіального устрою Богодухівського району жодної сільської агломерації з площею ріллі менше 5000 га. В даний час в районі є 23 сільські агломерації. З них лише дві мають розмір за площею ріллі – Ульянівська 6738,4 га та Івано-Шийчинська 4938,3 га. Згаданими вище проробленнями передбачається Ульянівську сільську агломерацію не чіпати, а на базі інших 23 сільських агломерацій створити ще вісім укрупнених.

Завданням третього етапу алгоритму має бути розміщення великих стратегічних технологічних тваринницьких комплексів по сільських агломераціях:

— відгодівельний зверхремонтного молодняка великої рогатої худоби на 20000 голів у віці 18 місяців у Губарівсько-Дмитрівській агломерації з площею ріллі 8325,5 га біля Первухінського цукрового заводу;

— свинарський на 25000 голів у віці сім місяців у Сіннянсько-Івано-Шийчинській з площею ріллі 8810,8 га;

— сім комплексів молочної спеціалізації з поголів'ям корів від 2800 до 4800 голів (у Шарівсько-Олександрівській та Крисинсько-Сухинській агломераціях).

Разом з тим в ході третього етапу алгоритму буде сформовано в межах кожної сільської агломерації оптимального розміру раціонального поля бізнесу першого порядку. Перспективна Губарівсько-Дмитрівська сільська агломерація буде створена на базі п'яти сучасних агломерацій, які володіють в даний час площею ріллі від 1335,6 га (Гутянська) до 2870,0 га (Губарівська). Загальна площа ріллі укрупненої Губарівсько-Дмитрівської сільської агломерації складатиме, як вже згадувалося вище, 8325,5 га з яких 60,5% володітиме фермерське господарство (ФГ) «Промінь». Тому сам ця організація має всі підстави претендувати на статус власника стратегічного технологічного тваринницького комплексу – споживача бурякового жому, виробником якого є Первухінський цукровий завод. Ця обставина дозволить дещо понизити норматив сіяної кормової площі до 0,3 га у розрахунку на одну голову, зняту з відгодівлі. За цієї умови загальна сіяна кормова площа має складати близько 6000 га, що майже у 1,2 рази перевищує наявну площу ріллі 5038,1 га. А якщо виходити з того що не всю площу можна зайняти посівами зернофуражних та кормових культур (по різним причинам), то справжня нестача буде ще більшою. Адже як мінімум 15 % загальної площі ріллі має бути зайнято чистими парами та зерновими: $6000 \text{ га} - 5038,1 \text{ га} \times 0,85 = 1718 \text{ га}$

Виникає питання де взяти площу якої недостатньо? Взяти можна лише із загальної площі ріллі інших господарюючих суб'єктів які в даний час володіють 3287,4 га. Питома вага 1718 га у площі 3287,4 складатиме 52,3%. Шляхів залучення згаданої площі ріллі є декілька. Але найбільш прийнятним для умов ринково-підприємницької економіки шляхом буде довгостроковий контракт на взаємовигідну закупівлю ФГ «Промінь» продукції зернофуражних та кормових культур, виробленої на 52% ріллі господарюючих суб'єктів, що базуватимуться разом з ним на укрупнену Губарівсько-Дмитрівську агломерацію. Інші ж 48% ці господарюючі суб'єкти матимуть можливість використати на свій розсуд.

Сформовані у такий спосіб ринки продукції зернофуражних та кормових культур і добрив мають послугувати основою для виникнення в межах Губарівсько-Дмитрівської агломерації локального виробничого об'єднання кластерного типу в якому статус лідера буде надано ФГ «Промінь», а іншим організація-учасника – статус сателітів.

Завданням третього етапу алгоритму має бути здійснення стратегічної організаційно-економічної реструктуризації окремих організацій-учасників об'єднання кластерного типу продуктами якої завжди є оптимальні виробнича структура, організаційна структура та організаційна структура управління без яких побудувати та освоїти перспективні цілісні збалансовані висококонкурентні системи управління агропромисловим виробництвом неможливо.

МЕХАНІЗМ І ПРІОРИТЕТИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

***КУЦИНА Л.В., СТ. ВИКЛАДАЧ, ХДЗВА,
ВОРОНКОВА А.А., К. ЕК. Н., ДОЦЕНТ, ХДЗВА,
ВОРОНКОВА А.В., ЕКОНОМІСТ, ПАТ «МЕГА БАНК»***

Можливість будь-якого розвитку, а інноваційної моделі особливо, знаходиться в прямій залежності від фінансових ресурсів, тобто можливості господарюючого суб'єкта забезпечити власну діяльність необхідними фінансовими ресурсами. Непослідовність і суперечливість проведення реформ в Україні, фінансово-економічна криза, дія мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення, вступ України до СОТ перешкоджають формуванню та обмежують можливості залучення фінансових ресурсів в аграрне виробництво. Сільське господарство як